

**PREDIKAN PÅ 19:E SÖNDAGEN EFTER TREFALDIGHET DEN 31/10 1943**  
**I MOTALA VERKSTAD.**  
**TEXT MATT 9:1-8**

PSALMER: 363:1, 380:3-6, 414:2-3, 48:1-3, 25:4.

I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Låt oss bedja.

O du som ser, o du som vet  
Vart stackars väsens hemlighet  
som också vet, långt mer än jag,  
Mitt väsens natt och dag,  
Ty allt jag äger i din hand,  
Bränn slagget med din renhets brand  
Och låt mig leva i ditt land,  
Min Fader och min Gud. Amen. (Sv.Ps. 527:1)

Dagens evangeliums under visar oss om sammanhanget mellan det andliga, inre och det kroppsliga yttre. Det var en kroppsligt sjuk man, en lam, som sökte hjälp, men den store Läkaren genomskådade det yttre höljet och började tala om hans synder, om detta som tärde på hans samvete och som hade frantagit honom hans inre frid. - När han lämnade Jesus, så hade hans lamhet upphört, han gick själv från platsen utan hjälp, men dessförrinnan hade han fått sina synder förlåtna, först fick alltså samvetet bot och hälsa, sedan kroppen. - Och i berättelsens mitt står Jesus Kristus såsom Herre över både sjukdom och synd: det är Han, som upphäver både kroppens och själens vanmakt.

Vi känner nog också till sambandet mellan synd och kroppslig vanmakt. Visserligen har det kanske inte gått så långt som till fullständig lamhet och orörlighet med oss - men nog har det varit nära ibland. På Jesu tid var det tydligen vanligt med själsliga lidanden, verkliga chocker, som medförde våldsam kroppslig förstörelse. Det ofta återvändande talet om de "besatta" - de som hade "onda andar" - ett tal som ju möter mycket ofta i Nya testamentet och särskilt i evangelierna, det talet ha vi nu kanske svårt att förstå. Vår ombonade värld är litet för bekväm, för att sådana fall skall förekomma mera ymnigt i våra dagar. Men de, som haft sin verksamhet på nervsjukhus, där t.ex. soldater ifrån de värst utsatta frontavsnitten vårdats, kan berätta om liknande ting: fruktansvärda sinnesintryck sätta rent kroppsliga spår, förlama och ödelägga inte bara själen utan som en följd därav även kroppen, hela människans yttre liv.

Kanske har vi här sett eller upplevt något liknande. Ett är säkert: alla ha vi på ett eller annat sätt erfarit, hur någonting som hör det inre livet till, haft underliga verkningar även i vårt yttre liv, och detta egendomliga sammanhang mellan samvetet och kroppen vill vi idag betrakta i ljuset av den nyss lästa evangelietexten om Jesus och den lame. (särskilt syndens verkningar).

Det där sammanhanget, det kan gälla både större och mindre saker. Ibland är det något verkligt stort, något livsavgörande, en synd, som ligger långt tillbaka, kanske ett tiotal år eller ännu mera, men som ännu tynger ner oss. Den har berövat oss vår frimodighet och gjort oss ängsliga och rädda. Det är nästan allra värst, i fall det är någonting, som inte är allmänt känt, ett felsteg utav oss, som hör det fördolda till, som (med säkerhet) bara några stycken vet om, kanske flera men det vet vi inte säkert - vi kan känna oro inför en människa och undra: vet hon om det mån tro? har hon fått höra det? Detta medvetande, att man har en dunkel punkt någonstans i det förflutna, någonting som man icke kan gottgöra, detta medvetande har stundom en förlamande inverkan på människan.. Det kan hämma hela hennes naturliga liv, bringa henne i en förut okänd fruktan för kommande händelser, händelser vilka måhända skall straffa henne och kasta en rättvis olycka i hennes livsväg. En handling eller ett arbete, som hon skulle vågat att åtaga sig, om hon icke haft sin hemliga skuldbörda inombords, ryggar hon nu tillbaka inför: den blir aldrig hennes, och känslan av, att denna arbetsuppgift egentligen borde ha varit hennes, ökar ytterligare maktlösheten i hennes inre, tynger ännu mera ner henne. Hon förlorar förbindelsen med människor, som påminner henne om hennes verkliga uppgift, hon undviker dem, ty hon känner obehag inför dem: så blir hon ensam och håller sig kanske till andra, som är sämre än hon själv och som hon på ett otvunget sätt kan känna sig överlägsen och får förakta. En sådan människa är grå i sinnet, ständigt missnöjd med sin omgivning, ständigt fylld utav en hemlig avsky, för den syssla, som hon ändå måste sköta. Hon kan vara rädd för platser, som erinra henne om hennes sjuka punkt. Hon fruktar mörkret. Hon fruktar allehanda sjukdomar. Hon fruktar döden. En sådan människa blir i sitt yttre och kroppsliga liv bestämd av sin sjuka själ, regerad utav den, kroppsligen pinad av ett själsligt ont, som aldrig vill läkas. Det lider intet tvivel, att kroppsliga sjukdomar kan bli följden av en sådan invärtes böld i samvetet. Läkarvetenskapen är i våra dagar mycket benägen att leta efter dylika hemliga orsaker till sjuka människors trötthet och vanmakt - ibland kanske alltför benägen att rota i det förflutnas orenhet. - Vi vet ju att många kroppsliga sjukdomar kommer på oss utan någon vår förskyllan; dem får vi ta som en prövning ur Guds händer - dem ha vi ingen anledning att betrakta idag, då vi ha texten om den lame. Idag begränsar vi oss till sådant kroppsligt lidande som är en följd av synd. Ibland kan det som sagt vara något stort, något som sträcker sig över år och fyller ett människoliv med andlig och lekamlig ödeläggelse, förtvinning. Ibland återigen är det en liten sak, som trycker på själen några månader: ett gräl vi har haft med någon, en osämja som förstör en ljus vår, innan den blir bilagd i godo, sedan båda parter mått illa av den - en ond tanke, som behärskar oss en tid, men som vi så småningom blir kvitt, t.ex. tanken att vi skall "ge igen" en oförätt; vi känner en rent kroppslig lycka, när vi äntligen orkar lyfta oss upp ur hämndbegäret, glömma, förlåta och gå vidare; det var som vi hade ett gift i vårt blod, så länge den onda tanken låg kvar i oss: det flöt så tungt och sjukt i våra ådror, och hela skapelsen var som täckt utav en slöja för oss, utan skönhet för vårt onda hjärtas skull. Kanske sitter det någon här, som har det så nu?

Nu gäller det alltså att bli botad. Har vanmakten i vårt liv sin grund i synd såsom det var med den lame - så måste vi fram till Jesus Kristus. Den lame fick först syndernas förlåtelse. Sedan blev det kraft och liv också i hans yttre människa, han kunde gå sin väg fram igen, stark och hel. Så är det också med oss. Mycket är vunnet bara med detta att vi samlar uppmärksamheten på vår synd och inte på vårt lidande (en förvriden människosjäl ser nästan alltid bara andras synder, hennes blick väjer undan för orenheten i hennes eget hjärta). Vi måste alltså hålla klart för oss, att vi själva är i nöd, i syndanöd, och att vi måste fram till Frälsaren själv. Hur ska vi nå dit?

Här ha de andra evangelisterna något att säga oss. Texten om den lame står inte bara hos Matteus, såsom vi läste från altaret (en kort text, fattig på smådrag), utan också hos Lukas och Markus, där berättelsen är fylligare: de omtalar för oss, att det var svårt att komma fram till Jesus med den lame, han fick sänkas ner genom taket, ty rummet där mästaren stod och förkunnade, var överfyllt av folk. Det första vi ha att lägga märke till är detta enkla att det var svårt att komma fram till Jesus och att det tog tid. Det där har nutidsmänniskan svårt att förstå: om hon går till kyrkan efter fem års frånvaro från allt gudstjänstliv och inte genast får någon behållning därutav, så sätter hon sig ner och skriver en insändare i ortstidningen om behovet av en modernare förkunnelse i vår kyrka. Den som vet, att han är i nöd, han får lära sig att uthärda och vänta, medan Kristus är liksom dold för honom, borta, fjärran, instängd därinne bland lyssnande, lyckliga människor i gudstjänstrummet, medan jag, lame, är utanför och ser vägen spärrad ditin. Jag vet i alla fall, att det är till honom jag vill, det må dröja aldrig så länge och det må kosta mig vad som helst.

Därnäst lär oss berättelsen om den lame något om gemenskapens betydelse. Vi ska aldrig försöka att bli "kristna på egen hand". Hittills har ingen varit kristen för sig själv: det måste gemenskap till, både en trängre gemenskap och en vidare gemenskap. Det heter om den lame, att det var några andra män, som buro honom fram - Markus säger t.o.m., hur många dom var: "han bars dit av fyra män" - ty han kunde icke själv komma fram till Jesus Kristus. Behovet av samtal i andliga ting med en förtrogen är något, som länge har varit försummat i vår svenska kyrka. Det vore en glädje, om det kunde bli annorlunda. Kanske skulle vi inte vara så skygga för att i våra hem tala om andliga ting? Det är också värt att uppmärksamma, att prästen gärna tar emot de människor, som söka kyrkans hjälp i samvetsnöd, och att han uttryckligen i lag är förpliktad till obrottslig tystnad om vad han av en biktande får höra. Det visar sig ofta, att en människa i sin enslighet gått omkring och i årtal haft en oriktig uppfattning om någon sak, en trosfråga, ett bibelord eller dylikt, som utav en händelse aldrig blivit berört och utförligt behandlat i någon av de predikningar hon hört. Hade hon samtalat med någon, så hade mycken oro varit henne besparad. Det förtroliga samtalet är något, som icke kan undvaras i det kritiska livet. Visserligen kan det lätt urarta till andlig artighet(?) och pratsjuka, ty det finns somliga människor, som tycker att det är roligare att ständigt ha "problem" än att vara friska och helt barnsligt tro på Gud - men om målet för det personliga samtalet hålles klart, så är det ett

nådemedel såsom Luther inskärper. Och målet är: fram till Herren, fram till syndernas förlåtelse - en avlyftad skuldbörda - fram till inre frihet och hälsa. Det personliga samtalet måste då och då återkomma, men det skall syfta till att upphäva sig självt och gå över i ett otvunget och helhjärtat deltagande i gudstjänsten - såsom de fyra männen hjälpte den lame in i huset, där Kristus var, där han "förkunnade ordet för dem" (Markus) - där han "undervisar folket" (Lukas). Sedan behövde de inte bära honom längre. Sedan fick han sundhet. Sedan gick han själv.

Där ha vi just den vidare gemenskapen. Den lame fick inte möta Herren Kristus i en enslig kammare, fjärran från otrevliga iakttagare. Han måste in i den stora folkskaran, ty, därinne stod Herren Kristus och talade sitt levande ord. Vem kan läsa dessa rader utan att tänka på hur det är för en vuxen människa, då hon första gången reser sig upp ur bänken i sin hemförsamlings kyrka och går gången fram till altaret för att böja knä och ta emot Kristi lekamen och blod? Hur många låter icke den ena nattvardsgången efter den andra gå förbi sig av fruktan för människor: vad ska den och den tänka? här vimlar ju utav människor, som känner mig och vet om alla mina fel - nu får de väl något att prata om? Det kan väl kännas ungefär likadant som att lam sänkas ned genom taket mitt för ögonen på alla de friska. Men om vi vet, att vi är i nöd och att vi måste fram till Kristus själv, vad ska vi då göra? - vi måste fram. Den som tvekar och icke vågar, han eller hon tillrådes att ofta såsom åskådare bevista nattvardsgångarna, alltså icke fly från dem utan sitta i bänken stilla och se de andra gå fram enkelt och naturligt. En dag kan det hända, att man själv utan inre svårighet reser sig upp och går fram. Och vill det inte gå, så se i predikoturerna, om det är nattvardsgång i en annan stad eller en annan församling och res dit! Det går lättare att gå hemma efteråt. Du är visserligen räddhågad och feg, om du gör så, men bara du har detta klart för dej och vet att du går fram med även den synden jämte alla andra, så gå! Nikodemus kom om natten (av rädsla), men Kristus låste icke dörren utan öppnade och släppte in honom.

Och när vi så har kommit fram till Kristus, så säger han först av allt: "Dina synder förlåtas dig". Det betyder, att vi slipper straff för synden. Vi behöver icke frukta för framtiden. Vi har inte bara rättighet att leva vidare med blicken riktad framåt och med frimodighet och glädje inför människorna, utan skyldighet. Träffar du någon som känner till dina felsteg och som ler hånfullt åt din kristendom, så se honom ödmjukt men fast i ögonen, viss om att Gud i himmelen har utplånat minnet även utav din synd, vars minne människorna på jorden icke vill utplåna. Din förlamning skall brytas, och du skall åter bli en stark och handlingskraftig människa, som icke värjer för svårigheter och som icke fruktar livet eller döden när du åldras (oläsligt). Blir du icke detta, vill den gamla räddhågan och ängslan gripa dej på nytt och fylla dig med skuldmvetandets dova maktlöshet, så beror det på, att du icke tror, att din synd är restlöst förlåten, bortstruken av Gud för Kristi skull. Felet är alltså ditt och icke Herrens. I din klenro vägrar du att mottaga den frid, som du behöver för att kunna fylla ditt värv såsom en frimodig kristen på denna karga jord. Det är inga märkliga ting, som fordras av dig, när du står inför

Herren, som vill förlåta din synd och lyfta dig ur din kroppsliga beklämning, din glädjelöshet och din gråhet. Herren befaldde helt enkelt den lame att gå hem, gå in i den vanliga vardagsvärlden igen, in i hemmet. Det är väl till samma ringa uppgift, som du är kallad. Hur ringa den än är, så vet du nog ändå, att den kräver frimodighet för att kunna skötas. Så tro då att synden är dig förlåten! "Trons seger", som denna 19:de söndag efter Trefaldighet vill undervisa oss om, är denna, att verkligen tro med full övertygelse, att Gud är så god, som han verkligen är. Amen.



[illegible]

Amm. squarosa pulchra, first  
 took better example but not  
 before, under heaven. -  
 But a beautiful one with the  
 same structure as those one  
 with golden red ground:  
 all in them, a. my hair like  
 happens the others normal.  
 In. Hence my school  
 the smallest within ground  
 the strongest normal.  
 Washington has the normal  
 with but is largest from the  
 full standing. Another red one.  
 Light but was - more may  
 have the unit more abundant.  
 So from this we see the biological  
 change and physiological factors.

6

den Verdacht erheben, ermessen.  
 Friede Widerum hergeholet frü-  
stücken. St oft verurtheilt.  
de Zeit am de Lebens —  
de a hast und ander — all-  
das a zu mehr und. oft i  
A. T. zu erweit i erweitert  
me all das zu im hau-  
ten am de frü. Was im  
sonst nicht in Zeit frü de  
stamm, zu all prima frü  
de frü sonst am zu im hau-  
ten i im stamm. Am de  
a hast am Verwandte frü  
erweitert, am L. u. er-  
weit zu im erst er-  
weit zu im erst er-  
weit zu im erst er-  
weit zu im erst er-

[illegible]



W

long after all estate, & then  
 with the great all, says my son  
 then will have, in building  
 the estate, members, by you  
 then my father's wife: the  
 then, adding names, not kind  
 as all names, with my wife  
 something about the great house  
 was, the building method -  
 then I know mine, long  
 some more was some,  
 then father's friends, and  
 mother, & some names, and  
 names, with my wife, then  
 mother's name, by then then  
 not adding my wife: with  
 then and some old letters my  
 father's the estate, & all mine

[illegible]

2

[illegible]

Heck

01

[illegible]

==

Subscribed for the 1st. issue  
 Nov. 21. in Birmingham. This  
 month, E. C. Jackson and his  
 share "as given" in estimate.  
 As James in next paragraph  
 speaks, may be anticipated ~~perhaps~~  
 when light was upon me. James  
 August, Emma, Phila. and  
 his mother. At one or two he  
 had all right in his hand, in  
 some of London. Jackson his  
 share was: at first and  
 August all right in his  
 share, and his share in  
 one and two in the same  
 price, when estimated for  
 that and his share.  
 James with all my. but

Is this all yours?

19

Am galler det altor: ae  
 die bridi. Du vromabete i  
 vut lit om gunde i gunde -  
 da. det vut med du same -  
 so must re fun tate von  
 vut. Du same frie frie  
 gunde vromabete. Idem  
 det det kapt ved lit vrom  
 i hano galle mola, han hui  
 de ga om vj fun vrom, stut  
 det det. Ja, se det okei med joo.  
 det re vrom det med det -  
 du, de re vrom vromabete  
 vrom re re gunde vrom vrom  
 di vut vromabete (se fri -  
 vrom vromabete vrom vrom)





14

branches better. It was ever  
 glad, in its hand all  
 surrounded. No one should  
 not put me on. Always for  
 all is wise how tall we and  
 trying? It is never out  
 all my marks, all  
 garden game the most &  
 more, a son of a son  
 I am not, all all  
 metaphysics & by a  
 the, all the things  
 and how we understand  
 them. It is never out  
 all and make a son  
 quite meaning, all a  
 light in the night  
 in my all, in the

all before the eye, & means  
an honest, acting direct be-  
fore all things, & a whole  
I was as the preaching  
now first - was how some  
that we may in that manner  
or not some degree.  
Set forth a number as  
not and will have millions  
of old people live. Under-  
stand how old people want  
the money, & the rest  
philosophy, to old people the  
the money, & the rest are old  
as the new all things in  
the new can all new people  
the new knowledge for the  
and - men are made



mēp mē būkēu ɔ mē hūi-  
 p̄mōmōmōs hēp̄kō nōl p̄i  
 p̄aigōu p̄mō tēi alōmō  
 p̄i p̄tē hēp̄i hūi nōl tē  
 cōmōt t̄hōit tēhōmōmō oē  
 t̄hō? t̄hō mōmōmō hūi nōl  
 oē hūi mōmōmōmōmō t̄hō  
 oē mōmō p̄i p̄tē nōl a  
 p̄i t̄hōmō p̄i mōmō? nōl nōl  
 oē oē oē t̄hōmō? hūi  
 mōmō p̄i mōmō mōmō, t̄hō  
 mō mō' nōl nōl nōl mō  
 mō p̄tē - mō p̄i t̄hō mō  
 oē p̄tē mō? t̄hō hūi nōl  
 hūi mōmōmōmōmō  
 mō nōl hūi t̄hōmō mō  
 p̄mōmō t̄hōt mō p̄i mōmō  
 p̄i t̄hō oē p̄tē. t̄hō mō

m'at all n' a i' m' )  
 all n' most from this  
 part, and the n' d' g' r' s'  
 — is most from. See how  
 there are like organ, but  
 all the tissue, at the  
 20. observe how the m' m' m'  
 ganglion, also, like the  
 from the m' m' m' i' d' u'  
 then all the m' m' m' m'  
 go from each m' m' m' m'.  
 the day from the m' m' m', all  
 most of the m' m' m' m' m'  
 the m' m' m' m' m' m' m'  
 from. All the m' m' m' m'  
 the m' m' m' m' m' m' m'  
 all the m' m' m' m' m' m'  
 m' m' m' m' m' m' m' m'





but for all human efforts.

So the old all quodam in the  
 position. 1850s in the "A."

obvious 19.00 in the 10. 100.

will under the old and the

obvious, all over the the and

the over the the, all the the

in the, 10. the under the

known. 10. 10. 10.

Obvious 19.00 10. 10. 100.

Obvious 10. 10. 10. 10. 10.

10. 10. 10.

Obvious 10. 10. 10. 10. 10.

Obvious 10. 10. 10. 10. 10.

Obvious 10. 10. 10. 10. 10.

Obvious 10. 10. 10. 10. 10.

Obvious 10. 10. 10. 10. 10.